No. 23. DINGSDAG 23 FEBRUARIJ. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.80 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT
der Belangrijkste Gebeurtenissen.

22 Feb.

Het groote nieuws van den dag is:

„'t Engelsche Lagerhuis verwierp de tweede lezing van de zamenzweringswet.”

Gij ziet lezers! dat de politieke bijeenkomsten, de „meetings” en de pers niet te vergeefs zijn gehouden of in den wind heeft gesproken en dat de opinie, uit de vergaderzalen des Volks en uit de kolommen der dagbladen vernomen, zich heeft laten gelden in de Parlements-zaal van Groot-Brittanje.

In den avond van vrijdag op zaturdag jl. hield het Lagerhuis eene zitting, ten einde, zoo dachten velen en zoo hoopte gewis Lord *Palmerston*, over te gaan tot de tweede lezing van het wetsontwerp. Hij had er redenen toe, want toen hij onlangs dreigend riep: „vertoorn Frankrijks Keizer niet en stelt gij prijs op Frankrijks vriendschap, wilt gij de alliantie niet ontbinden, eisch dan niet, dat *Napoleon III* in den *Moniteur* verklare: „de plaatsing van sommige adressen in den *Moniteur* heeft mij leed gedaan!” Hij wilde, dat het Engelsche volk tevreden was met de officieuse verklaring, dienaangaande door den Keizer tot het Engelsche Kabinet gerigt. Vergeefs, de Engelschen, met hoeveel afschuw bezield voor moord, wilden hunne gastvrijheid-wetten niet verkort zien op bevel van Frankrijk, en als het Ministerie daartoe kon besluiten, dan behoorde de Keizer althans tot vergoeding voor dit vriendschaps-bewijs, openlijk te verkondigen, hoe leed het hem deed, dat het Fransche regerings-orgaan de gevoeligheid van Albion had gekrenkt. Het groote thema: „Engeland wijzigt zijne wetten op den eisch van Frankrijk” werd alzoo overal behandeld en bijna algemeen afgekeurd en menig hard woord over die gehoorzaamheid aan vreemden invloed werd er gesproken.

Zoo naderde de dag, waarop Engeland's vertegenwoordiging haar oordeel zou uitspreken over deze hoogst gewigtige zaak en dit deed zij in den avond en den nacht van vrijdag op zaturdag. Het Huis was vrij voltallig en elk begreep, dat hij op zijn post moest zijn, zoowel hij die vóór als die tegen de lezing was, opdat geene partij als bij overrompeling de zege behaalde.

Vierhonderd negen en veertig leden antwoordden op het appèl present en — de discussies namen een aanvang. Zij werden levendig, nu en dan vrij hevig gevoerd en wij zullen in ons volgend nommer daarover het een en ander mededeelen.

Toen de laatste spreker zijn laatste woord had gezegd, ging men tot de stemming over en deze had dit resultaat: 234 verklaarden zich tegen en 215 stemmen vóór de tweede lezing.

Het wetsontwerp is alzoo ingetrokken.

Dat is eene zeer gewigtige parlementaire gebeurtenis en het eerste gevolg daarvan kan zijn *de aftreding van Lord Palmerston*, van hem, die zoo krachtig, zoo dreigend zelfs voor dit wetsontwerp sprak, van hem, die zeide: „vraag geene verklaring van wege den Keizer in den *Moniteur*, indien gij prijs stelt op onze alliantie met Frankrijk!”

En nu geldt het niet zulk een eisch, maar de verwerping van het wetsontwerp, 't welk in Frankrijk wordt beschouwd is het verblijdend gevolg van de vriendschap, die er tusschen beide Rijken bestaat en tevens als de uiting van den volkswil: „wèl gastvrijheid, maar niet aan zamenzweerders!”

Men heeft in der tijd gezegd, dat de Fransche gezant te Londen zou hebben gezegd: „als het wetsontwerp wordt verworpen, vertrek ik onmiddelijk met het geheele personeel van mijne ambassade.” Wij hebben het niet geloofd, maar nu kan de proef op de som worden gemaakt — nu zullen wij zien wat de heer *de Persigny* doet.

Zeker is het echter, dat het Engelsche Ministerie door deze gebeurtenis in eene netelige positie geraakte en dat de alliantie weder eene hevige aderlating erlangde, die wel eens ten doode kon zijn, maar zeker is het ook, dat het Engelsche Parlement bewijs gaf van moed. Het genomen besluit toch is voor de minst nadenkenden van hoog gewigt. Een Ministerie onderste boven te werpen in deze dagen van hardnekkigen strijd in Indie en in China, is eene handeling, die diep kan grijpen in den loop der openbare aangelegenheden, en wie zal lust hebben om, als het Ministerie heengaat, de Indische en Chinesche erfenis te aanvaarden? Wie zal zich genoeg op de hoogte van den tegenwoordigen toestand plaatsen, om niet terug te deinzen voor de verantwoordelijkheid, die hij op zich neemt, als hij het roer van het schip van staat aanvat, in eene zoo onstuimige en tevens zoo onzekere zee.

Maar de stoutheid van het Engelsche Parlement gaat nog verder, als men bedenkt, dat het genomen besluit de alliantie met Frankrijk op het spel zet, in een tijd als deze. Van hoe groote waarde die alliantie voor Engeland ook is en vooral in de verwikkelingen waarin het thans verkeert, toch acht het eene wijziging zijner wetten, op Frankrijk's aandrang geschied, een te hoogen prijs voor het bestaan der wederzijdsche vriendschap.

Spoedig zullen wij meer weten van den indruk door het Parlements-besluit in Engeland zelf en in Frankrijk gemaakt. Er kan daaruit, dat is zeker, veel kwaads voortkomen, maar de vraag is, of Frankrijk er dit uit halen wil. Zoo niet, dan opent de diplomatie haar huismiddeltjes-apotheek en zij vindt wel een doekje voor 't bloeden.

Het wetsontwerp, dat eene hervorming in het Indisch bestuur voorstelt, is voor de eerste maal in het Lagerhuis gelezen. Daartoe werd, in weerwil van de oppositie der Tory partij, besloten met 318 tegen 173 stemmen. Het ministerie zou dus redenen hebben om hierover zeer tevreden te zijn, was niet die tevredenheid geheel overschaduwd door de verwerping der straf-wet.

In de vorige week is te Dublin het pleidooi begonnen tegen twee priesters, beschuldigd van onwettigen invloed te hebben uitgeoefend op de verkiezingen. De Jury is zamengesteld uit zes R. Catholieke en zes Protestantsche leden. In de eerste zitting heeft de Procureur-Generaal zich alleen bezig gehouden met een der beschuldigden, den priester *Conway*. Deze geestelijke hield op Paasch Zondag van 1857, na de mis, eene staatkundige redevoering en zeide daarin, dat de kolonel *Heggings*, een candidaat, die hem niet beviel, een schurk was en dat hun, die voor dien schurk stemden, de eeuwige verdoemenis zou treffen. Op denzelfden dag arriveerden eenige kiezers van het platte land te Mayo en pater *Conway* met zijne aanhangers begaven zich op weg, om hen tegemoet te trekken.

Al spoedig ontstond er tusschen de beide partijen een vrij ernstig gevecht, terwijl de pater op eene hoogte op de knieën lag, met ontbloot hoofd, de menigte toeroepende: ... „dat de vloek des Hemels hen treffe, die stemmen voor *Heggings*!” Gelukkig dat de militaire magt sterk genoeg was, om den strijd te doen eindigen en de aangevallene partij in veiligheid te brengen.

Het bleek echter overtuigend, dat pater *Conway*, de ziel was van het tumult. Ook later had weder een soortgelijk tooneel plaats. *Conway* begaf zich op weg om de kiezers van Cong op te wachten en hen te beletten bij de stembus te komen. Een rijtuig ziende naderen, waarin zich een kiezer, *Burke* en diens zoon bevonden, wierp zich de pater op het rijtuig, duwde den heer *Burke* eenige woorden toe en verwijderde zich daarna, ten einde zijne lieden het werk verder te laten voortzetten. De heer *Burke* en zijn zoon werden nu uit het rijtuig gesleurd, geslagen en een eind wegs voortgesleept. Op de dringende bede van den zoon, klom pater *Conway* echter van zijn paard en hielp den grijsaard weder in het rijtuig, nadat hij vooraf de verzekering had ontvangen, dat de mishandelde kiezer niet zou stemmen op kolonel *Heggings*.

Hierbij bleef het echter nog niet.

Een oogenblik later zagen de lieden van Conway weder eenige andere kiezers aankomen, begeleid door een militair escorte. Onversaagd vielen zij dezen aan en 't gelukte hun, 4 van het gezelschap van de anderen te scheiden en gevangen naar Cong te brengen, op eene kar, daartoe door den beschuldigde aangewezen. Terwijl die kar koers zette naar Cong, bemerkte men het rijtuig van Kolonel *Heggings*. „ziedaar onzen man — riep de pater — grijpt hem en maakt hem af. Alleen door de vlugheid zijner paarden gelukte het den Kolonel aan de woede zijner vijanden te ontsnappen. Zijn rijtuig werd echter met steenen geworpen en de glazen verbrijzeld.

Nadat dit alles was geschied, zagen zich de gearresteerde kiezers in de zaal van de herberg te Cong, gedurende den geheelen nacht, opgesloten, terwijl de pater zelf op schildwacht stond. Toen echter ontwaard werd, dat de partij van Kolonel *Heggings* in aantogt was, om hunne vrienden te bevrijden, achtte de geestelijke schildwacht zijne positie onhoudbaar en koos hij, met de zijnen, bij het lichten van den dag, het hazepad.

Dit alles geschiedde op een Zondag — de dag aan den Almagtigen geheiligd door het gebed.

In een volgend Nommer kunnen wij welligt de uitspraak van het vonnis mededeelen.

De Fransche strafwetten zullen wel worden aangenomen. Een der leden van de Wetgevende Magt, de heer *Ollivier*, heeft naam gemaakt door de fiksche bestrijding der wetten.

Hij noemde het ontwerp eene wet tegen „wachtenden”, dat is tegen wachtenden op eene andere orde van zaken, op den graaf van Bordeaux of op den Orleanist. Ook nog andere leden achtten de strafbepalingen te hard zonder noodzaak, maar de groote, de overgroote meerderheid hechtte er gewis reeds hare goedkeuring aan, voor dat de Keizer in zijne bekende geruststellings-nota nog boven dit wetsontwerp schreef: „Frankrijk is het Keizerrijk — ik ben de Keizer des vredes!”

In Sardinie leeft men nog altijd onder den druk van den moord-aanslag van 14 Jan.

Men ziet er uit, dat de knal der helsche machines ver werd gehoord. Een Turijnsch dagblad, dat, even als eene Belgische Courant, het gruwelstuk, of althans den politieken moord, trachtte te verdedigen en dien ten gevolge door de Regering voor de Regtbank werd gedaagd, erlangde vrijspraak. Het ministerie hiermede niet gediend, heeft daarop een wetsontwerp bij de Wetgevende vergadering ter tafel gebragt, dat de bestaande bepalingen tegen zamenzweringen verscherpt, en dat ontwerp tot wet te maken, kost de Regering gewis eenige stemmen der ultra-liberale partij — een getal dat hoogst waarschijnlijk nog verhoogd wordt door den uitslag van de stemming over gelijksoortige aangelegenheid in het Engelsche Parlement.

Het stelsel van „gewapende vrede” wordt in het Keizerrijk des vredes nog niet op den achtergrond geschoven; immers de gewone ligting van 80 000 man, is door de commissie uit de Wetgevende Magt, die belast is met een onderzoek in dezen, op 100 000 gebragt. Met zulk eene ligting is men in staat, om in tijd van gevaar, onverwijld 600 000 man onder de wapenen te brengen.

Geen wonder toch, dat John Bull gedurig naar zijne kusten kijkt en zich nu en dan eene stoomboot-brug op het Kanaal voor de oogen tooverd!

De Keizer van Frankrijk zal in 't voorjaar eene bijeenkomst hebben met den Keizer van Oostenrijk, zegt men, en voegt er bij tot verduidelijking, dat dit vriendschapsbezoek te danken is aan een brief, door de Oostenrijksche Keizerin aan Keizerin *Eugenie* geschreven. Alzoo een gevolg van vrouwen-diplomatie en in zooverre in 't minst niet te verwonderen! Wat men van die diplomatie en hare uitwerking weet, is veel, maar wat men er niet van weet, is gewis nog veel meer.

Nog altijd blijft het studentenfeest te Berlijn, ter herinnering van het huwelijk tusschen den Prins van Pruissen en de Engelsche Prinses *Victoria*, het hoofdonderwerp der gesprekken.

Toen werd er gedronken op de alliantie tusschen Engeland en Pruissen, en wie weet hoe spoedig de waarde en de strekking van dien toast op de proef wordt gesteld! Bij voorbeeld, als Frankrijk eens eene vijandelijke houding aannam tegen Engeland, ter zake van de verwerping van de ontwerp-strafwet.

Ook heeft de Prins van Pruissen in eene toespraak tot de studenten gehouden, zijn wensch te kennen gegeven, dat op alle Duitsche academiën ééne groote rigting mogt heerschen.

Een vroome wensch! De Duitsche Einheit, zoolang vergeefs gewenscht, sints eeuwen met geestdrift bezongen, en die men in 1848 eindelijk meende gevonden te hebben, zal wel niet op de Academien bij de woelige „Burschen” geboren worden.

In Spanje is de toestand dezelfde en het Ministerie neemt de houding aan, als of het vast in den zadel zit.

Het maakt budgets van ontvangsten en uitgaven en doet als of het zich verordineerd ziet, om te innen en uit te geven wat het, fraai genoeg gekleurd, op het papier zet.

Het oproer in Mexico heeft in Spanje veel genoegen gegeven, en op die wijze alleen ziet men kans op eene verzoening met dat Rijk, te meer, daar Generaal *Santa-Anna* zou beloofd hebben, dat hij Spanje voldoening zou schenken voor de grieven, die het tegen Mexico heeft.

De berigten uit Mexico, dat Babel bij uitnemendheid, geven nog geen regt om op een spoedig herstel van de orde te hopen.

Dat de geestelijkheid er de handen in 't spel heeft, spreekt van zelve en zij kan bij eene schikking nooit verliezen, want op dit oogenblik is haar invloed beneden nul.

23 Feb.

De telegraaf brengt de volgende gewigtige tijding:

Londen 21 Feb. „In de gister door het kabinet gehouden grooten ministerieelen raad is het eenstemmig besluit genomen, dat het geheele ministerie, na den geleden nederlaag, moest aftreden. Lord *Palmerston* is dadelijk naar de Koningin gereden, en heeft H. Maj. het ontslag der kabinetsleden aangeboden; hij is daarna tot zijne collega's teruggekeerd. Men dacht, dat de Koningin Lord *Derby* zou roepen; verder is nog niets bekend.”

In Engeland ziet men al het gewigt dezer verwerping in; sommige bladen dringen reeds op groote toebereidselen tot verdediging des lands aan.

Ieder, die de constitutionnele vrijheid lief heeft, moet zich over de beslissing van het Engelsch Parlement verheugen. *Napoleon* heeft in Frankrijk de vrijheid van het volk geheel vernietigd: hij is daar despoot: hij heeft de orde hersteld en den vrede bewaard, maar het is eene orde en vrede, zoo als in het rijk der dooden heerschen, zonder vrijheid, leven en beweging, een toestand, op den duur bij den levendigen Franschman onhoudbaar.

Napoleon openbaart tevens meer en meer de neiging, om niet alleen in Frankrijk, maar ook in naburige landen de vrijheid te doen beperken.

Het voorwendsel is thans de aanslag van 14 Jan.; morgen zou er een nieuw voorwendsel gevonden worden, overmorgen een ander en telkens zou den magtige eene der vrijheden, die het volk zich dikwijls met stroomen bloeds heeft gekocht, moeten worden opgeofferd.

Daar staat Engeland op, de bakermat en trouwe wachter van de constitutionnele vrijheid in Europa; het land, dat geen despotenmagt en priesterdwang wil dulden en zegt: *tot hiertoe en niet verder*. Het is eene waarschuwing en bemoediging tevens voor alle nog constitutionnele Rijken in Europa, het is eene les voor alle Vorsten, die de hand mogten willen uitstrekken, om de constitutien te verscheuren.

Kan *Napoleon* zijn wil bij het vrijheidlievende en fiere Britsche volk niet doordrijven, bij de Fransche Wetgeven-

de Vergadering is hij gelukkiger, daar deze de wet, houdende algemeene vrijheidsmaatregelen, met 227 tegen 24 stemmen heeft aangenomen.

Men verneemt, dat Sir *C. Campbell* in Indie een Europ. leger bijeen heeft van 87 000 man, dat echter over eene groote uitgestrektheid verdeeld, en door ziekte en vermoeijenissen afgemat, tegens de muiters grootendeels nog slechts eene defensieve houding heeft kunnen aannemen. De opperbevelhebber vereenigt echter zooveel mogelijk troepen, om nog voor de aanstaande warmte, daarmede in drie divisien, waarbij de Ghoorkas van Bahadoor, tegen Lucknow en Oude op te trekken, en zoo mogelijk door een krachtigen aanval een grooten slag te slaan. *Nena Sahib's* juiste stelling is niet bekend. Tegen den Koning van Delhi wordt het proces voortgezet; men gelooft niet aan zijne ter dood veroordeeling, ofschoon andere rajah's in aantal aan de galg komen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Men verneemt, dat te 's Hage door ongeveer een dertigtal personen de St. Helena-medaille wordt gedragen.

— Den 20 dezer heeft de Tweede Kamer het wetsontwerp tot bezuiniging bij het militair geregtshof aangenomen met 35 tegen 19 stemmen. Het eindverslag betreffende het koloniaal batig slot is uitgebragt. Ingekomen is een ontwerp tot verhooging der begrooting 1858, met f 60.000 oor het entrepôt te Rotterdam.

Mede is met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen, in hetwelk thans het beginsel is gehandhaafd, dat geene vreemdelingen tot officieren bij het Ned. leger benoembaar zijn zonder naturalisatie.

— De *Staats-Courant* berigt, dd. 's Hage 19den Febr., het volgende: »Op den 22 Februarij aanstaande zullen de onderhandelingen te Munster worden geopend door Pruissische, Hannoversche en Nederlandsche commissarissen, over de aansluiting van den spoorweg van Zevenaar naar Rheine.«

— Een landbouwer te Apeldoorn, zijn voor eenige dagen ontvangen geld naziende, bevond daaronder, tot zijne verbazing, een papieren rijksdaalder, dien men hem alzoo onder de zilveren munt had toegeteld, en door hem in zijne eenvoudigheid niet is opgemerkt.

— In verband met de eerlang te wachten opmetingen voor de spoorwegen, hebben zich den 17. en 18 dezer te Leeuwarden opgehouden: de heeren *Schneiter*, ingenieur, en *Bleckman*, adspirant-ingenieur van den waterstaat, tot het inwinnen van voorloopige inlichtingen, waartoe zij zich met den hoofdingenieur van den waterstaat in dat gewest in betrekking hebben gesteld. Den 18. zijn zij met hetzelfde doel naar Groningen vertrokken.

— Aan de Tweede Kamer is door twee-en-zestig van de voornaamste fabrikanten en handelshuizen toegezonden een adres, waarbij zij aantoonen, dat de toepassing van de wet op den vrijdom der brandstoffen, de nijverheid grootelijks belemmert en groote onbillijkheid ten gevolge heeft. Zij dringen derhalve, en ook om andere in het adres ontwikkelde redenen aan, op de afschaffing van den accijns op brandstoffen, en de overtuiging, dat handel en nijverheid en bovenal de mindere standen meer gebaat zullen worden door de afschaffing van dien accijns, dan door de opheffing van den accijns op het geslagt.

— Men schrijft uit Venlo: In de vorige week heeft alhier een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Eene dienstmeid, bezig met het maken van boensel, zamengesteld uit terpentijnolie en was, had de onvoorzigtigheid het, ter spoedige verbinding, op een fournuis te zetten waardoor het vuur daarmede in aanraking kwam. De dienstmeid, door de dien ten gevolge veroorzaakte ontploffing als buiten zich zelve, poogde de vlam te blusschen, met het noodlottig gevolg, dat hare kleederen vuur vatten en zij, door lichte laaije vlam omhuld, het slagtoffer van deze reeds ten tweedenmale ondervondene onvoorzigtigheid werd, en na drie dagen de allergrootste pijnen te hebben uitgestaan, overleden is. De brandwonden waren zoo hevig, dat geen lid van haar ligchaam onaangedaan was gebleven, en op onderscheidene plaatsen de pezen geheel verbrand waren.

Zwolle, 20 Feb. Heden overleed in het gesticht van liefdadigheid alhier *Elizabeth Mink*, geb. *Boekhorst*, in den ouderdom van ruim 105 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een pianofabriekant te Parijs, heeft eene nieuwe industrie verzonnen. Iedereen, die eene piano bij hem koopt voorziet hij tevens voor het eerste half jaar gratis van een onderwijzer. — Eerstdaags zal een kleedermaker elken rooker, die een rok bij hem laat maken, voor den tijd van zes weken, kosteloos van sigaren voorzien.

— Men verneemt, dat *Alexander Dumas* (vader) te Marseille voor 20 000 fr. een stoombootje heeft gekocht, waarmede hij eene groote zeereis wil maken. Naar men verzekert is hij voornemens zijnen togt tot China uit te strekken. Hij neemt eenige letterzetters en eene pers mede, om wat hij op reis schrijft dadelijk te laten drukken.

— Het vastenavondsfeest is te Parijs op de prachtigste wijze gevierd. De nacht was zelfs vrij onrustig. Het gewoel der gemasqueerden, die zich naar de bals begaven, het geraas der rijtuigen en van de waldhorens maakte een geweld, om zelfs de dooden op te wekken. Men danste zoowel te Parijs als in de faubourgs op 1727 verschillende plaatsen, zoowel in de prachtigste salons en de groote schouwburgzalen, als in de zolderkamertjes en kleine publieke tuinen. De afloop van de bals werd door verschillende personen bijgewoond, die er alleen kwamen, om de caricaturen en belagchelijke scènes te aanschouwen, die men dan gewoonlijk ziet. Weinige uren daarna waren de kerken even vol als de bals.

— Een liefhebber van curiositeiten te Parijs bezit eene verzameling van alle knoopen der Fransche armee van 1789 af tot op den huidigen dag. Van elk regement en bataillon, dat in Frankrijk opgerigt werd, bevat deze zonderlinge verzameling een of meerdere knoopen. Langen tijd was hij de ongelukkigste van alle menschen, omdat in zijne collectie eene knoop van de 33ste halve brigade der infanterie van linie ontbrak. Eindelijk gelukte het hem, zich daarvan tot hoogen prijs een exemplaar te verschaffen en zijn chronologisch knoopenkabinet te volmaken.

ENGELAND.

Een der vreemdsoortigste overgebleven gebruiken des ouden tijds voor den vastenavond, kon men jl. Maandag te Westminster aanschouwen. Eenige minuten voor elf uur des morgens, toen de scholieren nog allen op school bezig waren met het lezen van Homerus of Thucydides, leidde de pedel niet den deken, in zijne feestelijke kleeding binnen, maar den kok met zijn wit voorschoot en zijne stereotype witte slaapmuts. Deze persoon hield op eene vork, even als eene trophee, een pannekoek in de hoogte en wierp deze met zekere deftigheid onder de jongens, die nu allen zich op den grond wierpen, naar de lekkernij grabbelden en met elkander wedijverden om die magtig te worden. Dit is een oud gebruik, dat ieder jaar voorvalt. Hij, die den pannekoek meester wordt krijgt 1 pd. st. 1 schilling; hij welke dien bemagtigt, voor deze op den grond valt, krijgt 2 pond 2 shilling van de curatoren.

— Nabij Stirling is het volgende geval gebeurt. Een geslepen strooper kwam op het denkbeeld, op de gronden van een afwezigen grondbezitter te jagen. Hij kleedde zich met veel zorg en uiterst sierlijk. Na de rijke wildbaan gedurende eenigen tijd in alle rust en met veel vrucht bejaagd te hebben, had hij een groot aantal hazen en ander wild verzameld. Juist op het oogenblik, dat hij zich gereed maakte om naar huis te keeren, kwam de boschwachter en jagtopziener op die plaats aan. De jager was echter volstrekt niet verlegen, maar ging dadelijk op den beambte toe, en zeide hem, dat hij verheugd was hem te vinden, want dat hij al geruimen tijd naar hem uitgezien had, naardien hij verdwaald was, en hij hem zeer verpligt zou wezen, indien de beambte hem teregt wilde wijzen, en dat hij dan diens heer, welken hij bij name noemde, spoedig van de betoonde vriendelijkheid des beambten zou kennis geven. De boschwachter meende nu, dat de jager een heer was, welke tot de vrienden zijns meesters behoorde. Hij bood zich derhalve dadelijk aan, niet alleen om hem den weg te wijzen, maar ook om zijne zwaar beladen weitasch te dragen, welke hij, na eenig tegenstribbelen, den jager van den schouder nam. Beiden wandelden gezamenlijk op, de strooper vooruit en de beladen boschwachter achterna. Op den grooten weg aangekomen, zeide de strooper, dat hij, tot zijne spijt, geen geld in den zak had, maar dat hij hem spoedig eene goede fooi zou zenden. Met veel beleefdheidsbetuigingen antwoordde de koddebeijer, dat die zaak wel te regt zou komen. Men oordeele over het gevoel van den boschwachter, toen hij vernam, voor wien hij de gevulde weitasch vijf Engelsche mijlen ver had gedragen.

— De vrouw van den waard uit den Engel te Listol heeft het bewijs geleverd, dat het in vele opzigten noodlottige jaar 1857 ook zijne zegeningen heeft gehad, doordien zij haren man in Januarij 1857 met tweelingen en in Dec. van hetzelfde jaar met drielingen verrijkte. Meer kan men niet verlangen. Alle vijf spruiten zijn welvarende en de vruchtbare moeder evenzeens.

DUITSCHLAND.

Het vreeselijk geval, dat iemand levend begraven werd, heeft zich te Reichenberg voorgedaan. Den 3den Februarij overleed aldaar de weduwe van een vóór tien jaren gestorven koopman, die toen in een gemetseld graf werd ter aarde besteld. Toen men nu het graf opende, om het lijk der vrouw bij te zetten, vond men de zich daarin bevindende zark, waar de voeten uitstaken, op zijde gekeerd en den doode zelven op zijn gezigt liggende. Hij was derhalve nog in leven, toen zich het graf over hem sloot.

— De berigten uit de Slavische provinciën zijn bij voortduring zeer ongunstig voor Turkije. De Porte heeft het gunstig oogenblik verzuimd om den opstand te onderdrukken en nu zal een moeijelijke strijd gevoerd moeten worden, om daartoe te geraken. Eene groote vraag is nog, of de troepen, met het ongunstige jaargetijde, op de plaats hunner bestemming zullen aankomen.

— Het tweegevecht te Koningsbergen van generaal *Plehwe* met den luitenant *Jachmann*, een nabestaand bloedverwant des generaals, waarbij deze gedood werd, moest voor den koning, met het oog op diens toestand, natuurlijk worden geheim gehouden. Als oorzaak der oneenigheid, die tot het duel aanleiding gaf, voert de *Zeit* het volgende aan: De zoon van *Plehwe*, die met eene dochter van den grondeigenaar *Jachmann* gehuwd is, was in groote geldverlegenheid geraakt en had zich in November des vorigen jaars naar Berlijn begeven, ten einde zich nieuwe hulpbronnen te openen. Zijne vrouw had zich intusschen naar Trübenau bij haren vader begeven, ten einde aldaar hare bevalling af te wachten. Bij zijne terugkomst werd den jongen *v. Plehwe* door zijn schoonvader den toegang tot zijne vrouw geweigerd. Dit verbitterde den jeugdigen echtgenoot, zoowel als diens vader, den generaal. De poging tot eene minnelijke schikking mislukte, en gaf tegelijkertijd aanleiding tot eene ontmoeting van den generaal met den broeder zijner schoondochter, welke ontmoeting met eene uitdaging eindigde. De raad van eer had erkend, dat het tweegevecht onvermijdelijk was, en er werd bepaald, dat er op 10 schreden afstands zou worden geschoten. *v. Plehwe* had het eerste schot, en wondde zijn tegenstander, op acht schreden, in den wang. Deze ging in weêrwil daarvan vooruit, schoot zijn pistool af en doorboorde met den kogel het hart des generaals.

BELGIE.

De abbé van Thilo, over wien wij onze lezers reeds vroeger onderhielden, is ter zake van medepligtigheid aan overspel tot twee jaren gevangenisstraf en eene geldboete veroordeeld. Zijne medebeklaagde, *Philippine de B.*, echtgenoot van R., moet haar misdrijf met vier maanden gevangenisstraf boeten.

ASSEN, 23 Februarij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 23 Feb. Blijkens de inlichtingen door den Minister van Binnenlandsche Zaken, gisteren in de Tweede Kamer gegeven, is de spoorwegzaak niet wezenlijk gevorderd. Met des Ministers goedvinden is de motie van den heer *Thorbecke* eenstemmig aangenomen. Deze motie luidt: »De Kamer, volhardende bij haar besluit van den 23sten November 1857, is van oordeel, dat de in het algemeen belang noodzakelijke aanleg van spoorwegen door het verleenen van afzonderlijke concessiën het best zal worden bevorderd. Zij vertrouwt dat de Regering spoedig in staat zal zijn om onder de ingekomene aanvragen eene keuze te doen, welke, zoo noodig, met medewerking der Vertegenwoordiging, zonder verder uitstel, tot een begin van aanleg kunne leiden.«

In Engeland is het Ministerie *Palmerston* ontslagen. Lord *Derbey* vormt een nieuw kabinet.

De Engelschen hebben Cantons Onderkoning gevangen genomen. Sir *Colin Campbell* sloeg in Britsch Indie de opstandelingen bij Futtighur.

Amsterdam. Maandag, 22 Feb. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 63⅜ percent. Dito 4 pCt 96⅞ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 104⅛ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 86½ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op April f 405. – Raapolie lager, op zes weken f 39¼. — Tarwe onveranderd, 133 ponds bonte Poolsche f 308. — Rogge prijshoudend, 120 ponds Petersburgsche f 154.

Gelijk men zich zal herinneren, heeft de Arr.-Regtbank alhier bij vonnis van 26 Oct. j.l. uitspraak gedaan in de wijdloopige zaak van den verkoop van 1500 bunders veen door de volmagten van de markte van Noord- en Zuidbarge aan de Drentsche veen- en Midden-kanaal-Maatschappij, gevestigd te Dordrecht, en van welke verkoop door een gedeelte der marktgenooten, welke daartoe niet hadden medegewerkt, de vernietiging werd gevorderd, terwijl andere marktgenooten ter ondersteuning van dezen eisch, zijn geïntervenieerd. Bij bedoeld vonnis zijn de originele eischers in het ongelijk gesteld. Men verneemt thans, dat deze in appel zullen komen bij het Provinciaal Geregtshof van Drenthe, zoodat de beëindiging van deze uitgebreide en kostbare procedure zich nog wel eenigen tijd kan laten wachten.

— Gisteren zijn alhier de heeren *Schneiter*, Ingenieur en *Bleckman*, adspirant-Ingenieur van den Waterstaat, gearriveerd, tot het inwinnen van voorloopige inlichtingen, in betrekking tot de opmetingen voor de spoorwegen. Zij hebben een bezoek bij den heer Commissaris des Konings afgelegd, en zijn heden weder vertrokken.

— In een onzer vorige nummers hebben wij een berigt uit Ruinerwold opgenomen, omtrent eene spookgeschiedenis, welke aldaar zou hebben plaats gehad.

Wij vernemen thans, dat iemand, die verliefd was op de meid van W. R. S. aldaar, het spook was, en de rol van spook op zich had genomen, zoowel om de meid als om zijn medeminnaar schrik aan te jagen; hij had zich verkleed met een masker voor, en kraste nu en dan met een mes over den muur. Wanneer er menschen aankwamen ging hij hard loopen, en is dit, in de ontstelde verbeelding van die het zagen, aangegroeid tot eene snelheid, die het spook in een oogenblik uit het gezigt bragt. Toen er echter sprake kwam, dat er geschoten zou worden, schijnt het spook het raadzaam geacht te hebben, om zijne verschijning te staken en het veld aan den medeminnaar over te laten.

— Te Blokzijl heeft de longziekte zich weder geopenbaard op de niet onaanzienlijke stal van den veehouder S. de J.

— Bij de vier verlaten op het Koningsdiep zijn twee jongelieden, komende van Hoogkerk, door het ijs gezakt, waarvan een is verdronken. Van onderscheidene andere plaatsen hoort men van slagtoffers, die het ijs heeft gevraagd.

— Het te Wolvega, uitsluitend voor de besmettelijke longziekte gevestigde veefonds, dat reeds p. m. 3700-ƒ had opgelegd, is ontbonden.

— Volgens de *Steenw. Ct.* zijn te Oldemarkt twee jongelieden gehuwd, ieder van 24 jaren, de ouders van den bruidegom tellen ieder 50 jaren en van de bruid ieder 57 jaren.

Staphorst, 20 Feb. Uit eene goede bron vernemen men, dat het plan bestaat, om de uit den bisschopstijd bekende stadsweg van Rouveen op Hasselt te begrinden. Deze weg is in den winter bij hoogen waterstand geheel onbruikbaar, zoodat men de Ligtmis om moet rijden, om naar Hasselt te komen; bij verwezenlijking van het bestaande plan, zou de gemeenschap tusschen deze gemeente en de steden in het westen en noorden dezer provincie aanzienlijk verbeterd worden.

De onderwijzers alhier hebben van Regeringswege aanzegging bekomen, om geene kinderen op de scholen toe te laten uit huisgezinnen, waar besmettelijke ziekten heerschen.

Delfzijl, 18 Feb. Heden is door den heer Burgemeester dezer gemeente de St. Helena-medaille aan den heer *F. J. van Goor*, controleur van 's Rijks belastingen alhier, uitgereikt.

Dalen, 18 Feb. Heden werd hier door de liedertafel *Apollo*, bestaande uit te Coevorden en Dalen wonende leden, ten huize van de wed. *van Tarel*, eene zeer luisterrijke soirée musicale aan de buitengewone leden van genoemde liedertafel gegeven. Het talrijk opgekomen gezelschap getuigde wederom van belangstelling in deze welingerigte en goed bestuurde liedertafel. De genotvolle avond en de goede toon, die onder de aanwezigen heerschte, doen zekerlijk het verlangen bij velen opkomen, dat de liedertafel nog eens weder een concert geve.

Coevorden, 17 Feb. Naar wij vernemen, moet aan den heer *D. H. van der Scheer* alhier de Sint Helenamedaille door den Keizer der Franschen toegezonden zijn.

Hier ter plaatse heerscht de kinkhoest in eene erge mate. Erger is het nog, dat deze ziekte met andere ongesteldheden, vooral met hersenaandoeningen, gepaard gaat. In de beide maanden dezes jaars is de sterfte, die zich vooral bij ouden en kinderen bepaalt, buitengewoon groot, zoo zelfs, dat het cijfer der overledenen in dit kort tijdsbestek bijna zoo groot is als het geheele getal overledenen des vorigen jaars.

Zwiggelte, 20 Feb. Verleden jaar omstreeks Mei ontstond alhier eene ziekte onder de schapen, het meest onder de lammeren, waaraan velen zijn gestorven. Thans vertoont zich dezelve weder onder de oude schapen en

wel bij de landbouwers *H. J. Wolting* en *F. Bos.* De ziekte is van een ergen aard. Eerst lijden de schapen aan eene zware ademhaling, worden alras krachteloos en sterven spoedig; er zijn reeds eenigen aan bezweken.

* **Zweeloo**, 19 Febr. Met genoegen kunnen wij melden, dat de Raad dezer gemeente in zijne op gisteren gehoudene vergadering, met algemeene stemmen heeft besloten, Burgemeester en Wethouders te magtigen, om, onder goedkeuring van heeren Ged. Staten, met het bestuur der gemeente Westerbork te onderhandelen over den aanleg van een' straatweg van hier naar Westerbork.

* **Hoogeveen**, 20 Febr. Als eene bijzonderheid kan van hier gemeld worden, dat bij den bakker *Arend van der Wolde* alhier, een varken is geslagt van 46 weken oud, waarvan het 36 weken door hem gemest is, hetwelk de buitengewone zwaarte had van 343 halve Ned. ponden.

* **Meppel**, 22 Feb. In plaats van den schutmeester *R. Tissingh*, die met den 1sten Maart aanstaande zijne betrekking zal verlaten, is tot schutmeester in zijne plaats door H. H. Gep Staten benoemd de gewezen schipper *Jan Ogterop*, die in plaats van *f* 850, naar men verneemt, 's jaars *f* 400 pacht zal betalen.

REDE, *door den heer Mr.* P. VAN DER VEEN *uitgesproken in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 18 Feb. jl., bij gelegenheid van de beraadslagingen over de interpellatie van den heer* THORBECKE, *betreffende de spoorwegen.*

Mijnheer de Voorzitter, ik verlang bij deze gelegenheid een verzoek te doen aan Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk de spoorwegen. De zaak is deze. Gisteren ontving ik, en zeker al de leden, een geschrift, zijnde: *Nadere memorie over de noodzakelijke spoorwegen in Nederland en de wijze om het kapitaal tot aanleg en exploitatie te vinden*, voorafgegaan door een afschrift van een adres aan Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken; geteekend: P. A. Reuchlin, E. A. Kol en L. A. J. W. Sloet.

Bij het doorbladeren van dit geschrift, trok voornamelijk mijne aandacht hetgeen staat op pagg. 6 en 7; daar lees ik:

In hunne memorie hebben de ondergeteekenden de redenen opgegeven, waarom zij meenden te moeten afwijken van het plan der Regering opzigtens de rigting in Friesland, Groningen en Drenthe

„Zij ontvingen eenen brief van burgemeester en wethouders van Smallingerland van den 21sten December, no. 79/171, waarin hun het volgende wordt geschreven.

„ „Na kennisneming van het voornemen van u, mijne heeren, omtrent het aanleggen onder andere van een spoorweg van Harlingen over Leeuwarden, Beetsterzwaag en Groningen, naar de grenzen in de rigting van Leer, achten wij het welligt niet ondienstig u mede te deelen, dat wij op het verwezenlijken van dat plan den grootsten prijs stellen, en daaraan ook gaarne onze adhaesie schenken.

„ „Bedoelde rigting toch is werkelijk van het grootste belang, en als zoodanig ook reeds vroeger aan de hooge Regering aanbevolen door de heeren Commissarissen des Konings in de provincien Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel.

„ „De raad dezer gemeente heeft in 1856 daaromtrent een adres aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken ingediend, van welk stuk wij de eer hebben hierbij een afschrift te voegen, en waaruit u blijkt, dat belangrijke handelsplaatsen, als Dragten en Gorredijk, daarbij zeer in vooruitgang zullen winnen.

„ „Ook thans heeft de raad dezer gemeente besloten om aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken een adres in te dienen, om bedoelde lijn te doen onderzoeken, zoodra de Staatsbegrooting door de beide Kamers der Staten-Generaal zal zijn aangenomen" "

„Hierdoor vervalt niet slechts de opmerking, dat Dragten de hoofdplaats van Smallingerland en niet Beetsterzwaag, het splitsingpunt moet zijn, maar ook de schijnbaar gewigtige aanmerking, dat door de lijnen der ondergeteekenden Drenthe benadeeld zoude worden, daar de Commissaris des Konings in die provincie toch niet een plan zoude voorstaan, dat het gewest, aan welks hoofd hij geplaatst is, zoude schaden.

„Het beweren van den heer *Fijnje* (Bijdrage tot de kennis van het belang der Nederlandsche spoorwegen, bladz. 64) tegen de rigting over Beetsterzwaag aangevoerd, dat zij het nadeel heeft, dat de provincie Drenthe worde uitgesloten, rust op eene aardrijkskundige dwaling. Meppel, de belangrijkste plaats van Drenthe, ligt aan de lijn."

Ik meende te moeten veronderstellen, Mijnheer de Voorzitter, dat hier eene vergissing, verkeerde opvatting of onjuiste voorstelling van de bedoeling van den Commissaris des Konings in Drenthe plaats heeft. Immers het belang van Drenthe eischt, dat de spoorweg hetzelve in de grootste uitgebreidheid doorsnijde. Niet enkel opdat de tegenwoordige ingezetenen van iedere plaats het naast bij dien weg zouden zijn, wanneer zij zich wenschen te verplaatsen, en daartoe van den spoorweg gebruik te maken, maar bovenal opdat het midden- en oostelijk gedeelte der provincie die nog 't minst zijn bewoond en bebouwd, daarvan de voordeelen zouden trekken en tot meerdere ontwikkeling zouden geraken. Want het spreekwoord: „onbekend maakt onbemind," is zeer waar. En wanneer een spoorweg de afgelegen noordoostelijke provincien doorsneed, zou uit de meerdere bekendheid der bewoners van het overige gedeelte van ons vaderland met die afgelegen gewesten meer belangstelling en deelneming in derzelver ontwikkeling het natuurlijk gevolg zijn.

Maar ten anderen veroorzaakt de nabijheid van zulk een uitmuntend middel van vervoer, dat de bevolking in deszelfs nabijheid toeneemt. De ontginning der uitgestrekte heidevelden in de provincie Drenthe, die thans na de scheiding der meeste marken meer in den handel zijn, zal ongetwijfeld door meerdere bevolking worden bevorderd.

En het zijn toch ook niet alleen de handel en het reizend publiek, die belang hebben en voordeelen genieten van de spoorwegen.

De landbouw heeft er insgelijks groot nut van door het betere en vooral snellere vervoer, ook in vergelijking met dat langs kanalen, harer producten, waardoor de landbouwer op afgelegen plaatsen veel nader aan groote markten komt, terwijl hetgeen hij voor zijn bedrijf van elders noodig heeft, meer onder zijn bereik ligt.

Het afgelegen Drenthe, Mijnheer de Voorzitter, heeft er derhalve een zeer groot belang bij, in deszelfs grootste lengte door eenen spoorweg doorsneden te worden.

En het kan niet ernstig gemeend zijn te willen beweren, dat de lijn, die Meppel zou aandoen, voor Drenthe's belang voldoende zou zijn. Immers die plaats ligt aan de uiterste grens in het meest bevolkte en welvarendste gedeelte der provincie, en slechts een zeer klein gedeelte van den zoom van Drenthe tegen Overijssel zou de voordeelen daarvan kunnen genieten

Drenthe's belang vordert, dat de spoorweg van Groningen boven langs Assen naar Meppel loope.

De lijn, door de genoemde adressanten ontworpen, van Groningen *door Friesland* naar Meppel, is dus strijdig met het belang van die provincie, en ik meen derhalve te moeten betwijfelen, of de Commissaris des Konings in Drenthe met die lijn zoo volkomen genoegen heeft kunnen nemen, als men het in dit geschrift wil laten voorkomen.

De welvaart van eene gansche provincie is zeker niet zonder eenigen invloed op het algemeen belang, vooral in een land van zoo geringen omvang als Nederland.

Mijn verzoek aan den Minister van Binnenlandsche Zaken is: dat Zijne Excellentie in ernstige overweging zal willen nemen, of de redenen, door de adressanten aangevoerd, om te bewijzen, dat de door hen ontworpen lijn van Groningen tot Meppel de beste is *in het algemeen belang*, niet onvoldoende zijn, en of in het algemeen belang, zonder wijziging op dit punt, die concessie wel moet worden toegestaan.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* **Schoonebeek**, 17 Feb. Voor eenige dagen is alhier door de stembevoegden met groote meerderheid van stemmen, ter vervulling van de vacerende predikants-betrekking, aan Z. E. den Minister ter koninklijke benoeming voorgedragen de heer *Bolt*, predikant te Grollo.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een woord, gerigt aan allen, die belangstellen in 't lager onderwijs.

Wat zal voortaan mijn deel en lot zijn?

I.

Bij elke belangrijke verandering van zaken wordt die vraag door menig nadenkend mensch geuit, ja, zweeft zij dikwijls op de lippen van honderden.

Ook thans bij het in werking treden der nieuwe wet op het lager onderwijs is dit het geval; wij hoorden ze uit den mond van menigen onderwijzer op een' toon, die bezorgdheid en bekommering verried.

Maar hoe is dat mogelijk, zal men welligt zeggen, bij de nieuwe wet is immers ook wel degelijk voor de onderwijzers gezorgd. Lees die wet, lees de memorie van toelichting, lees de beraadslagingen over die wet in de beide Kamers gehouden, overal zult gij voor den onderwijzer het beginsel vinden uitgedrukt: dat zijn lot verbetering behoeft, en dat de regering die verbetering wil.

Wij erkennen dat, en danken er de moederlijke zorg der Regering voor, dat zij op deze wijze regt wil laten wedervaren aan eenen stand in de maatschappij, welks belang dikwijls maar al te zeer verwaarloosd of miskend werd.

Of zouden er zijn, die begrijpen, dat men 't met dien onderwijzersstand juist niet zoo naauw behoeft te nemen?

Zeker zijn er dezulken, maar wie zijn ze?

't Zijn zonder twijfel zij, die de betrekking van onderwijzer niet kennen.

Vóór dezen - om bij onze eigene provincie te blijven — was in een Drentsch dorp de onderwijzer de derde persoon en behoorde met den Pastoor of Predikant en met den Schultus tot de Notabiliteiten van het dorp; en te regt.

Was de onderwijzer, wat hij wezen moest, een in zijn vak doorkneed en kundig man en daarbij in zijnen handel en wandel een braaf en godsdienstig mensch, dan voorzeker stond hij niet alleen met den leeraar en den overheidspersoon gelijk, maar misschien boven hen, want alle ontwikkeling, vorming en beschaving binnen de grenzen der gemeente gingen van hem uit; zijn woord en voorbeeld maakten later de taak van den geestelijken en burgerlijken bestuurder gemakkelijk en dikwijls alleen bereikbaar.

Thans is dat op vele plaatsen anders. Er zijn er zelfs, die met eene soort van minachting op den onderwijzer nederzien; wanneer men over hen spreekt, is het niet zelden op een' toon van spotternij.

Vanwaar komt dat?

Zou het niet, ten deele althans, zijn, dat men veelal hunne verdiensten miskent en door die miskenning hun gevoel van eigenwaarde wat al te gevoelig opwekt.

Ach, dat toch ieder, in plaats van dit te doen, bedenken mogt, wat hij als kind onder de leiding van zijnen leermeester *is* geworden en wat zijne kinderen op de school nog zullen *moeten* en *kunnen* worden, juist door den onderwijzer.

Voorzeker een iegelijk, die met een onbevangen blik in het wezen der zaak weet door te dringen, zal moeten toestemmen, dat de betrekking van onderwijzer is: eene moeitevolle, maar tevens zeer achtingswaardige betrekking.

Moeitevol: of heet gij het gemakkelijk, om van den vroegen morgen tot den spaden avond, al zijne ziels- en ligchaamskrachten in te spannen, ten einde in geen opzigt aan zijne roeping en pligt te kort te doen en het voorschrift der wet na te leven. Baart het menigen huisvader zorg en moeite om naar de verschillende mate van vatbaarheid en de uiteenloopende karakters zijner kinderen, hen naar zijn vermogen op te voeden, hoeveel te meer deelt de onderwijzer in die zorg en moeite.

Of is hij niet door de wet geroepen, om zijn onderwijs onder het leeren van gepaste en nuttige kundigheden, dienstbaar te maken aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en aan hunne opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden?

Noemt gij 't gemakkelijk, om al die kundigheden in artikel een der nieuwe wet vermeld, zich niet alleen eigen te maken, maar ook, om ze den kinderen zóó mede te deelen, dat zij daardoor worden voorbereid en opgeleid tot bruikbare wezens in de maatschappij, tot kloeke burgers in den Staat en tot toekomende bewoners van een beter Rijk?

Achtingswaardig: wie zou zijnen leermeester geene achting toedragen? Onder de misdaden, waardoor *Nero* den vloek van tijdgenoot en nageslacht heeft verdiend, is zeker niet de minste, dat hij zijnen leermeester liet ombrengen.

Hoeveel edele en uitstekende menschen zijn er geweest en zijn er nog, die betuigen den grondslag van hun kennen en weten, enkel en alleen aan hunne onderwijzers verschuldigd te zijn?

Ja in waarheid: *onwil* of *onverstand* mogen het ontkennen, de verstandige daarentegen zal *ja* en *amen* zeggen, op hetgene wij beweerden. Doet hij dit, dan zal hij gelijktijdig het gevoelen der Regering tot het zijne maken, nl.: dat de onderwijzers-betrekking opbeuring en verbetering behoeft, terwijl hij tevens al zijne krachten zal inspannen, om de bezorgde vraag van zoo menigen onderwijzer: wat zal voortaan mijn deel en lot zijn? zooveel in zijn vermogen is, te doen plaats maken voor de betuiging:

Ik ben tevreden en gerust, want mijn deel en lot is thans verbeterd.

Maar zal er gevraagd worden, welke grond van vrees bestaat er dan eigenlijk voor de onderwijzers, dat de bedoeling der Regering ten hunnen opzigte niet de gewenschte vruchten zal dragen? Wij zullen die vrees nog kortelijk doen kennen en ontwikkelen.

(Vervolg hierna.

Advertentien.

Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapen DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot A. BECKING, geboren STOKER.

Genemuiden den 20 Februarij 1858.

W. A. BECKING.

Heden overleed tot onze bittere droefheid onze oudste zoon JAN, in den bloeijenden leeftijd van 22 jaren 3 maanden en 5 dagen.

Hij was in zijne langdurige ziekte, geduldig, en berustte in den wil van Zijnen Hemelschen Vader, Wiens doen altijd goed is, want de grond waarop hij in leven en sterven bouwde, was Jezus en Zijn Bloed, — dit troost ons.

Coevorden, 15 Februarij 1858.

J. S. DE ROO.
G. GRAWERS.

In de *Haarlemsche-* en andere couranten is door velen een beroep op de liefdadigheid gedaan voor ***drie Predikants weezen.*** Met die velen heeft ook de ondergeteekende zich daartoe vereenigd. Tot zijne vreugde heeft hij gezien, dat elders door onderscheidenen aan dit aanzoek der liefde gehoor is gegeven. Hier echter schijnt er de aandacht nog niet op gevallen te zijn. Toch verdient het beklagelijk lot dier weezen veel deelneming.

In de kracht des levens weggerukt, vermogt de achtingswaardige vader aan zijne thans geheel ouderlooze en nog jeugdige kinderen niets achter te laten, om hunne opvoeding te verzorgen. Zonder de hulp van liefdadigheid, zouden zij aan de Diaconie vervallen.

De Christelijke liefde voorkome dit lot voor zoo treurig achtergelatenen van een eerwaardigen prediker van het Evangelie der liefde.

De ontvangen gelden zullen zorgvuldig worden belegd.

Met dankbaarheid zal elke, ook geringe, gift worden ontvangen, mede door den ondergeteekende.

Assen. A. H. PAREAU.

GEWONE VERGADERING,

MET DAMES,

van 't Departement Assen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag den 24 Februarij 1858, des avonds te zeven ure.

Sprekers de Heeren J. P. MUNTINGH en W. A. van der FELTZ.

Namens 't Bestuur
A. Th. HOSTEIJN,
Secretaris.

DRIE-MAANDELIJKSCHE COLLECTE
voor de Israëlitische ARMEN, op Woensdag den 24 dezer.
Assen den 22 Febr. 1858.

De Penningmeester.
J. VAN OOSTEN.

H. Bange

te Hoogeveen, vraagt ten spoedigste ***één*** of ***twee*** **SMIDSKNECHTS** tegen goed loon. Adres met franco brieven of in persoon.

Voor 3½ Cent per Week

kan men bij den Uitgever H. C. A. CAMPAGNE te T... en verder bij alle Boekhandelaren inteekenen op het ***EVANGELISCH PENNING-MAGAZIJN***

Maandschrift ter verspreiding van Evangelisch licht en aankweeking van Evangelischen zin onder alle standen. Dit Tijdschrift, waarvan met roem bekende Predikanten den inhoud leveren, is het GOEDKOOPSTE, dat van dien aard hier te lande bestaat.

Den eersten van elke maand verschijnt eene aflevering van 2 vellen druks. Bij de 1e afl. van ieder en Jaargang wordt eene keurige PLAAT in KLEURENDRUK gevoegd, terwijl bij de laatste aflevering Titel en algemeenen Omslag GRATIS worden afgeleverd. De Prijs per Jaargang, die door den Uitgever ONGEKEND LAAG gesteld is, met het oog op een aanzienlijk debiet, bedraagt slechts **f 1.80 per Jaargang of nog geen $3\frac{1}{2}$ Cent per week.**

Men verbindt zich tot wederopzeggens, doch voor niet minder dan eenen geheelen Jaargang. De 1e afl. ziet het licht.

HARDRIJDERIJ!

Op **DONDERDAG den 25 Febr. 1858** zal te *SCHOONOORD* op Schaatsen worden verreden: een PRIJS van **f 15** en eene PREMIE van **f 7**.

De inschrijving zal geschieden ten huize van J. DAVIDS te *Schoonoord*.

Geene personen zullen worden toegelaten, dan die ten genoege der Directie zijn.

Schoonoord, 22 Febr. 1858.

Uit de hand te koop,

op zeer aannemelijke voorwaarden: eene **overdekte nieuwe PRAAM**, groot 65 tonnen, met deszelfs **OP- en BIJGOED;** hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren aan het POSTKANTOOR te Hoogeveen.

Te Koop

eene HUISPLAATS in de Vaartsstraat te Assen, tegenover Koopman VOS; — te bevragen bij den EIGENAAR.

Op ZATURDAG den 27 Februarij e. k., des avonds 8 zeven uren, zal in het logement DE HARMONIE te Assen publiek worden verkocht:

Een **HUIS** met **ERF** en **GROND**, staande en gelegen in de Hanenlijtersgang te Assen en een akker **BOUWLAND**, gelegen bij den Molenweg, toebehoorende aan de Erven JANNES VAN DER VEEN.

Assen, 22 Febr. 1858.

A. W. VAN HOLTE TOT ECHTEN,
Notaris.

Op Vrijdag den 26 Februarij 1858, 's morgens te 10 uur te beginnen, te Roswinkel

publieke verkoop

van ruim 300 **EIKEN, ELZEN, ESSCHEN- en BERKENBOOMEN**, waaronder zeer zware ELZEN, op stam staande op de plaats van de Erven WILLEM ELLING te Roswinkel.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

De Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen zal op Dingsdag den 2 Maart 1858, des morgens te 10 uur, ten verzoeke van JAN HOUWING te Weerdinge, ten huize van den kastelein G. J. BOESJES te Emmen, overgaan tot den

Palmslag

van:

1o. Een vierde **waar Waardeel** in de ongescheidene Veenmarkte van Weerdinge, bij inzate in twee perceelen gebragt op f 9975—00.

2o. Een achtste **waar Waardeel** in de ongescheidene Markte van Emmen en Westenesch, bij inzate in twee perceelen gebragt op f 1185—00.

3o. Eene **Veenplaats** en **Ondergrond** boven de Eigenaars Markte, ingezet op f 1078—00

4o. Twee **Weiden** op diezelfde Markte, ingezet op f 606—00

5o. Eene geschikte **Huisplaats**, gelegen te Weerdinge bij het Hout aldaar, ingezet op f 175—00

6o. De noordelijke helft van een perceel **Groenland**, genaamd **de Eddering**, gelegen in de Markte van Emmen, bij inzate in twee perceelen gebragt op f 363—00

7o. Een perceel **Hooiland**, genaamd **de Hangeheet** gelegen in de Markte van Vaithe, ingezet op f 760—00.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris

Op Zaturdag den 6 Maart 1858, ten huize van J. S. MENSINGH te Odoorn, 's morgens te 10 uren,

publieke verkoop:

van drie zestiende gedeelten van de **Veenplaats** en **Ondergrond**, gelegen in het Odoornerveen in Sectie A No. 2404, in het geheel groot 10 B., 65 R., toebehoorende aan den heer J. KLIJN en Cons.

Notaris: Mr. S. J. OOSTING.

Op Vrijdag den 26 Februarij 1858, des morgens te 10 uren, ten huize van HARM OTTENS te Gieten,

publieke verkoop van:

a. De **VEENPLAATSEN** Nos 27, 28 en 29 in de Markte van Eexterveen, gemeente Anlo, aan het Kanaal, groot ruim 40 bunder, te zamen met het daarop aanwezige **Bovenveen** ter grootte van 3294 roeden.

b. Het **BOVENVEEN** op de plaatsen Nos 32, 33 en 34 van Eexterveen vermeld, ter grootte van 869 roeden.

c. Eenige **BOUWLANDEN** en **GROENLAND** aan en bij den nieuwen weg te Eexterveen en elders aldaar gelegen.

Alles toebehoorende aan de Erven JAN JOBING te Eext en Cons.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op Zaturdag den 27 Februarij 1858, 's morgens te 10 uren,

Verkoop

van pl. m. 300 stuks **DENNEN** te Schipborg.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op Dingsdag den 2 Maart 1858, te Annen, gemeente Anlo, ten huize van O. KLUIVINGH, voormiddags te 10 uren,

publieke verkoop van:

a. Eene **KEUTERIJ** te Annen, bestaande in eene ruime **BEHUIZINGE** met groten **HOF, WEILAND, BOUWLAND** en **VELDGRONDEN**.

b. Eene **ARBEIDERSWONING** en **TUIN**.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op Zaturdag den 6 Maart 1858, 's morgens te 10 uren,

GROOTE

DENNENVERKOOP

op de Groeve, gemeente Zuidlaren.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal op Vrijdag den 26 Februarij aanstaande, des avonds te 6 uur, ten huize van den Kastelein J. H. WIND aldaar, overgaan tot den **PALMSLAG** van:

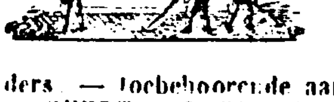

Eene plaats **VEEN- en ONDERGROND**, gelegen op de Molenwijk tusschen de Eekhouts- en Suermondswijk te Smilde, groot ruim 8 bunders, — toebehoorende aan de minderjarigen MATTHIJS en GEERT AALDERT HOVINGH c. s. aldaar.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 14—20 Febr. Ondertr. Hendrik Jan Ellen met Lutte Bruniuk; Harm Huisjes met Annigje Knecht. — Geh. Benjamin Benjamins met Lammigje Koopman. — Bev. Albertje Botter geb. van Goor, van d; Jentje Lanenborg geb. de Jonge, an d.; Aaltje Wobben geb. Pit, van z; Johanna Zomer geb. Kuiper, van z.; Geertruida Otten geb. Bremer, van z; Jantje Veldman geb. Gor, van z. — Overl. Anniehje Scheihaas, ruim 28 j. ongeh.; Berend Jan Baardslag 9 dagen, Hendrik Daries Pol echtgenoot van Femmigje A. Schonewille, 57 j.; Gieje Hedler, 6 j.; Annechien Lambert Oelen wed. Berend Berends Boer, 74 j. Jan Bremer, 26 j. ongeh; Gieje Hendriks Hup, ruim 29 j. ongeh; Hendrik Evert weduwenaar van G. R. Otten, 8 j.

SMILDE, 7—21 Feb. Bev. A. Moes, van d.; J. Bloemberg geb. Broeksma, van d.; G. van Aalst geb. Hoekman, van z.; C. J. Boerger geb. Kraak, van z; R. Nijland geb. Jager, van d. — Overl. Geria das Berends de Vries geh. met Pieter ger Hoorstra, 76 j.; Aaltje Moes, 3 j., Christiaan Reith ruim 3 j., Derk Arends van der Veen, wedr. van Roelofje Beenes, 89 j.

WOLVEGA, 11—17 Febr. Geb. Grietje, d. van J. D. Groen en J. F. Oppersma van Oldetrijne; Elisabeth, d. van S. G. Jonkman en H. F. Slot van Noordwolde; Hendrikje d. van E. P. Boerema en W. J. van der Sluis van Scaanga; Albert z. van J. R. Wijnstra en G. F. Punter van Oldeholtpa; Baukje, d. van M. J. Bos, van Echte; Fokje, d. van A. R. Westra en A. C. Das van Sonnega; Margje, d. van J. K. Eitsma, J. Kaperus van Steggerda; Joost, z. van J. G. Krol en A. J. Bovenkamp van Noordwolde; Jeske, d. van R. P. Veenstra en V. A. op de Weegh van Idzard; Jan, z. van J. G. Kalma en E. S. Westink van Wolvega. — Ondertr. Geene. — Geh. R. L. de Boer van Oudeholpa en J. R. de Boer van Oldeberkoop, verblijf houdende te Nijholtpa. — Overl. K. G. Kooij, m. 6 weken van Oldelamer; R. S. Kortstra, 4 weken van Wolvega.

MARKTBERIGTEN.

Steenwijk, 22 Febr. Rogge f 6,10 a f 6,40 — Boekweit f 0,00 a f 0,00. Boter per 1/4 vat f 00,00 a —,—

Oldemarkt, 20 Febr. Boter 1/4 v. f 55.50.

Heerenveen, 20 Febr. Rogge f 6,0. Boter per 1/4 v. f 56,00.

Noordwolde, 18 Febr. Rogge f 0,00 a f 0,00. Boekweit f 0,00 a f 7,10. — Boter per Ned. pd. f 0,00 f 0,00.

AMSTERDAM, 19 Feb. TARWE prijshoudend: 133 & nieuwe witb. Poolsche f 320, 130 & nieuwe Friesche f 235. — ROGGE stil; 122 & Odessa f 152; 115, 117 & Petersburger f 146, 148 — GARST iets lager: 100 & Friesche Winter f 157. — Haver en Boekweit zonder handel. — KOOLZAAD hooger betaald; op 9 v. Olie in April £ 66; Oct. £ 37. LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE iets vaster: 6 weken f $39\frac{1}{2}$; Vliegend f $38\frac{1}{2}$, in de stad f $40\frac{1}{4}$, 1o. Mei f $37\frac{1}{4}$, Najaar f $37\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE wel zoo aangenaam; op 6 w. f $32\frac{1}{4}$; Vliegend f 31; 1o. Maart f $30\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; April f $30\frac{3}{4}$, 31; Mei f $31\frac{1}{4}$, Najaar f $32\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$. — HENNEPOLIE 6 w. f $36\frac{3}{4}$; Vliegend f $35\frac{1}{4}$. — RAAPKOEKEN per 100 stuks f 70 a 75. — LIJNKOEKEN per 140 stuks f 11 a f 13.

SCHIEDAM, 18 Feb. MOUTWIJN f $12\frac{1}{4}$ per contant met meer handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $15\frac{3}{4}$ a $16\frac{1}{4}$ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	19 Feb.	20 Feb.
Nederl W.S.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{8}$	$63\frac{7}{8}$
—	3	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{8}$
—	4	$97\frac{1}{16}$	97
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{16}$	$91\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$135\frac{5}{8}$	$135\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4	96	96
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.		172	
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{2}$
Dito 1831/28	5	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{4}$
Cert. 1840	4	$85\frac{3}{16}$	
— Stieglitz	4	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{5}{8}$
— Nieuwe	4	$83\frac{5}{8}$	
— 5e Serie	5	$96\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{4}$
— 1855 6eS.	5	$99\frac{3}{8}$	$99\frac{1}{4}$
— van Ass.	6	$65\frac{3}{8}$	

	pCt.	19 Feb.	20 Feb.
Polen,			
Aand. fl 500		f $150\frac{1}{2}$	
Obl.	4	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{1}{4}$
Spanje. Obl.	$3\frac{1}{2}$	$26\frac{1}{4}$	$26\frac{1}{2}$
Obligatien	3	$44\frac{1}{8}$	
Binnenl.	3	$37\frac{15}{16}$	$37\frac{3}{4}$
Amortisable		$6\frac{3}{8}$	$6\frac{1}{4}$
Bewijz. Coup.		$5\frac{7}{8}$	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	$77\frac{1}{16}$	
— —	4		
— Metal.	5	$74\frac{1}{4}$	$73\frac{3}{4}$
— Rente A.	5	$86\frac{9}{16}$	$87\frac{1}{4}$
— Nation.	5	$77\frac{1}{16}$	$76\frac{3}{4}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{11}{16}$	$38\frac{1}{4}$
Belgie Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$		$52\frac{1}{2}$
Portug. Obl.	3	$45\frac{15}{16}$	$45\frac{1}{2}$
Brazilien	5	99	99
Weener aandeelen	4	319	319

13 Feb. De markt was algemeen gunstig gestemd, voor echter met betrekking tot de Oostenrijksche, Venezuelasche en Grenadasche fondsen.

20 Feb. De daling van Londen, een gevolg der afstemming van het bekende voorstel van Lord Palmerston, oefende algemeen een ongunstigen invloed uit.

DE VERTELLER ENZ.

Pinceff. 't Is toch wat te zeggen! Altijd gezelschap! Nooit ben ik met mijne vrouw alleen. Steeds is zij omringd door een dozijn huis vrienden, die mij verdringen, terwijl zij met mijne vrouw gekscheren, mijn cigaren oprooken en mijn wijn opdrinken. Maar wacht, daar valt mij iets in! (Hij laat een half uur later het gezelschap uit) Een woordje vrienden! in de andere week heb ik voor eene brillante onderneming **geld** noodig. Ik zeg u dat bij tijds, opdat gij er eenigzins op rekenen kunt mij bij te staan; althans ik reken op u. Als gij weerkomt, hierover nader. Adieu. (Veertien dagen later en met zijne vrouw alleen) Hoe gelukkig Caroline! Dit huismiddeltje is toch altijd probaat.

—

In Sleeswijck mag men niet **Duitsch** spreken — in 't Leipziger-leesmuzeum mag men niet **hardop** spreken — in de Hannoversche Kamer mag men niet **vrij** spreken — in eene Engelsche meeting mag men niet **zacht** spreken — en in Frankrijk mag men over politieke zaken in **'t geheel niet** spreken. Wat is over 't algemeen het beste?

—

Alexander von Humbolt wandelde dezer dagen in den Thurgarten te Berlijn en droeg een zeer onderwetschen, doch gewis ook zeer gemakkelijken hoed. »kijk — riep een jeugdige gek, een leeglooper — wat heeft von Humboldt een mallen hoed op!« Een deftig heertje, die dat hoorde, fluisterde hem in 't oor: »maar denk eens welk een hoofd in dien hoed zit!«

—

Een eerbaar Heer, bijna 50 jaren oud, tusschentijds wat sukkelachtig, zich weinig onder 't minzame vrouwelijk Publiek der schoone sectie kunnende bekend maken, zoekt eene *Lot-* en *Hartsgenoot*, boven de 25 en beneden de 35 jaren en zijnde niet geheel ontbloot. Deugdzaamheid enz. en zachte behandeling komen vooral in aanmerking met 1 Cor. 11 : 3, *middelste gedeelte*. Adres franco sub lett. D. W. K. bij de uitgevers der *Groninger Courant*.

Advt. Gro. Ct.

—

Charades.

LXXXVII. Ik ben een' stad in Neêrland niet gelegen,
Schoon 'k wel aan Neerland toebehoor;
Die, 4. 5. 1. strekt meenigeen ten *zegen*
Wanneer hij raakt van 't regte spoor;
Drie, 2. 4. 1 groeit in den grond
En is een voedsel voor den mond:
Eén 2. 4. 3 is meer dan één,
En is daarom dus nooit alleen,
Zeven, 6. 4. 3 is zeker raar;
Wilt ge 't ander' weten raad dan maar;
Tien letters zijn in mijn geheel
In ieder sylbe even veel.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN